

تاثیر منابع نامشهود سرمایه کارآفرینی و جمع آوری و اهدای دانش بر ایجاد ظرفیت جذب و نواری

حسین محمودیان راوی نژاد^۱، علی اکبر خادمی^۲

^۱ کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی، دانشگاه پیام نور مرکز کرج (نویسنده مسئول)

^۲ استادیار مدیریت بازرگانی دانشگاه پیام نور مرکز کرج

چکیده

هدف: بررسی تاثیر منابع نامشهود مانند سرمایه کارآفرینی و جمع آوری و اهدای دانش بر ایجاد ظرفیت جذب شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان برای دستیابی به نوآوری. روش تحقیق: پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری اطلاعات، تحقیقی توصیفی - پیمایشی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهشی شامل سطوح مدیریت و کارشناسان شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان کرج که حجم نمونه ۱۲۶ نفر انتخاب و روش نمونه گیری در دسترس غیر تصادفی بوده و همچنین ابزار اندازه گیری پرسشنامه استاندارد که از مقاله بیس استخراج و روایی و پایایی آن تأیید شده بوده است. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها جمعیت شناختی و استخراج شاخص های مرکزی از آمار توصیفی و نرم افزار SPSS ۲۴ و برای تجزیه و تحلیل آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری و از نرم افزار Smart PLS3 استفاده شده است. یافته های تحقیق: مجموعه اشتراک دانش بر ظرفیت جذب تأثیر معنی دار و مثبت می گذارد. مجموعه تسهیم دانش نقش میانجی مثبت و معنیداری در بین سرمایه کارآفرینی و ظرفیت جذب ایفا می کند. سرمایه کارآفرینی، جمع آوری اشتراک دانش و ظرفیت جذب به نوآوری کمک می کند. و مجموعه اشتراک دانش بر اهدای اشتراک دانش تأثیر مثبت و معنیداری می گذارد. نتیجه گیری: سرمایه کارآفرینی، مجموعه به اشتراک گذاری دانش، و ظرفیت جذب به نوآوری کمک می کند؛ و مجموعه اشتراک دانش بر اهدای اشتراک دانش تأثیر می گذارد. این مطالعه همچنین پیامدهای مدیریتی مهمی با افشای سهم منابع نامشهود در نوآوری شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان کرج دارد. علاوه بر این، این مطالعه چارچوبی را ارائه می کند که مدیران می توانند برای رسیدن به قابلیت جذب و نوآوری بکار گیرند.

واژه های کلیدی: سرمایه کارآفرینی، کمک به اشتراک گذاری دانش، مجموعه اشتراک دانش، جذب، نوآوری

مقدمه

امروزه دانش یک منبع نامشهود حیاتی برای سازمان ها برای دستیابی به مزیت رقابتی پایدار در یک محیط پویا تعریف می شود. (لو^۱ و دیگران، ۲۰۱۹) تسهیم دانش یک عمل ضروری از دیدگاه مدیریت دانش است که شامل جنبه های مختلفی می شود، برای مثال، مشارکت یک فرد در اشتراک گذاری. این اشتراک شامل دو فرآیند: ارائه و جمع آوری دانش است. چندین مطالعه از این دو فرآیند برای نمایش اشتراک دانش استفاده کرده اند. تسهیم دانش "فرآیندی است که در آن افراد به طور متقابل دانش خود را مبادله می کنند و به طور مشترک دانش جدید ایجاد می کنند" (مونوز-پاسکوال^۲، ۲۰۱۹).

به عقیده محققین این حوزه، کمک به اشتراک گذاری دانش به این اطلاق می شود که فردی دانش خود را به فرد دیگری منتقل می کند، در حالی که مجموعه به اشتراک گذاری دانش به معنای فرآیند مشورت با فرد دیگر برای به دست آوردن دانش آنهاست. ادبیات تحقیق نشان می دهد که اشتراک دانش بر ظرفیت جذب تأثیر می گذارد. ظرفیت جذب به معنای توانایی یک شرکت برای تشخیص ارزش اطلاعات جدید خارجی، جذب آن و آن را برای اهداف تجاری اعمال است. (نگوین^۳ و دیگران، ۲۰۱۹). با این وجود، اشتراک دانش تنها بخشی از ظرفیت جذب را توضیح می دهد. ظرفیت جذب با منابع خارجی دانش که مخصوصاً مربوط به شرکت های خرد و کوچک و متوسط همچون شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان است، سروکار دارد. (ریکو^۴ و دیگران، ۲۰۱۹) بر اساس تعداد کمی از کارکنان، این شرکت ها به دانش خارجی برای افزایش نوآوری نیاز دارند. محققانی همچون گوین^۵ و دیگران، (۲۰۱۹). دریافتند که مطالعات رابطه بین سرمایه کارآفرینی و ظرفیت جذب را بررسی نمی کنند. سرمایه کارآفرینی به کارکنان فعال با تعهد قوی نسبت به شرکت توجه می کند و می تواند تعیین کند که چه چیزی باعث بقای برخی استارت آپ ها می شود در حالی که برخی دیگر این کار را نمی کنند. برای پرداختن به این شکاف، این مطالعه سهم منابع نامشهود (سرمایه کارآفرینی، جمع آوری اشتراک دانش، و اهدای اشتراک دانش) را برای ایجاد ظرفیت جذب در شرکت های خرد شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان برای دستیابی به نوآوری بررسی می کند. در واقع مجموعه پرسش ها و پرسش اصلی که می تواند در این حوزه بحث کرد عبارتند از: پرسش ۱: آیا تسهیم دانش اهدا و جمع آوری بر ظرفیت جذب تأثیر می گذارد؟ پرسش ۲: آیا اهدا و جمع آوری به اشتراک گذاری دانش نقش واسطه ای جزئی یا کلی بین سرمایه کارآفرینی و ظرفیت جذب دارد؟ پرسش ۳: آیا سرمایه کارآفرینی، اهدا و جمع آوری به اشتراک گذاری دانش و ظرفیت جذب بر نوآوری تأثیر می گذارد؟ پرسش ۴: آیا مجموعه به اشتراک گذاری دانش بر اهدای اشتراک دانش تأثیر می گذارد؟ بطور کلی در این تحقیق ما بر آنیم که به این پرسش اساسی یعنی: تأثیر سرمایه کارآفرینی بر کمک به اشتراک گذاری دانش، مجموعه اشتراک دانش، ظرفیت جذب و نوآوری در بین شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان چگونه است؟

^۱Lo^۲Munoz-Pascual^۳Nguyen^۴Rico^۵Curado

ادبیات و پیشینه پژوهش

واقع در چارچوب مفاهیم دانش باید گفت که مدیریت دانش مجموعه ای از فرآیندهاست که ایجاد، ذخیره، دانش را به اشتراک می گذارد و از آن استفاده می کند. و همچنین تسهیم دانش فرآیند کلیدی در مدیریت دانش است، که به سازمان و شرکتهایی همچون شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان کمک می کند تا به مزیت رقابتی پایدار دست یابد. اشتراک دانش را می توان به عنوان صریح و ضمنی، جمع آوری اشتراک دانش و ارائه اشتراک دانش، و اشتراک دانش داخلی و اشتراک دانش خارجی طبقه بندی کرد. (کامبی^۶ و دیگران ، ۲۰۱۸) در ارائه اشتراک دانش زمانی اتفاق می افتد که فرد دانش خود را به دیگران منتقل می کند، در حالی که جمع آوری اشتراک دانش زمانی اتفاق می افتد که فرد از کسی بخواهد دانش خود را به اشتراک بگذارد. (کراوس و دیگران ، ۲۰۲۰). این دو فرآیند در مطالعه لی و دیگران ، (۲۰۱۸) بطور جداگانه بررسی شده است. بررسی ها نشان می دهد که رابطه بین سرمایه فکری و اشتراک دانش است به ندرت مورد بررسی قرار گرفته است. (هانگ^۷ و دیگران ، ۲۰۱۹). مدیریت دانش، سرمایه فکری و کارآفرینی با بهبود عملکرد شرکت مرتبط هستند. سرمایه کارآفرینی با رفتار کارآفرینانه فرد در سازمان مرتبط است و با نوآوری مرتبط است (ژائو^۸ و دیگران ، ۲۰۲۰). به گفته اینکینن و همکاران. (۲۰۱۷)، رفتار کارآفرینانه شامل دو ویژگی است: تعهد و کنشگری. تعهد می تواند تأثیر سرمایه کارآفرینی را بر اهدای دانش و به معنای فرد توضیح دهد. اول به بنگاه می اندیشد نه به خود، زیرا ارائه دانش، اهدای دانش به دیگران است. کنشگری به تأثیر سرمایه کارآفرینی بر مجموعه تسهیم دانش اشاره دارد، به این معنی که فرد منتظر اتفاقی نخواهد ماند، بلکه به دنبال دانش جدید خواهد بود. (کامبی و دیگران ، ۲۰۱۸) بطور کلی اهمیت و ضرورت این تحقیق برای شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان در این جمله خلاصه می شود که نتایج این تحقیق به درک بهتر سهم سرمایه کارآفرینی و به اشتراک گذاری دانش در ظرفیت جذب و تأثیر آنها بر نوآوری از دیدگاه مبتنی بر دانش در شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان کمک می کند .

در راستا موضوع تحقیق یعنی بررسی اثر مشارکت فرهنگی پایدار و معروفیت و آگاهی برند مقصد بر تعلق و وجه برند مقصد مطالعات نزدیک صورت گرفته که چند مورد خواهد آمد: - ابراهیمپور ازبری و همکاران (۱۴۰۰) در مقاله ای با عنوان " تأثیر قابلیت های جذب را بر ایجاد مزیت رقابتی و بهبود عملکرد اشتراک دانش شرکت "نتایج پژوهش یادشده، نشان داد که قابلیت های جذب را بر ایجاد مزیت رقابتی و بهبود عملکرد اشتراک دانش شرکت بر تأثیرگذار جدی دارد. عملکرد تأثیر معناداری بر ایجاد مزیت رقابتی در کسب دانش ندارد. فیض و همکاران (۱۳۹۹) در مقاله با عنوان " تأثیر قابلیت های بازاریابی بر کارآفرینی سازمانی " نتیجه این پژوهش حاکی از آن است که کارآفرینان برای اعمال بازاریابی کارآفرینی موفق، نیاز به توسعه مجموعه های از شایستگی ها دارند تا بتوانند ارزیابی صحیحی از بازار داشته باشند و طرح بازاریابی را جهت موفقیت کسب و کارهای خود توسعه دهند. دهقانان و جدیدی (۱۳۹۸) در مقاله ای با عنوان " تأثیر گرایش های استراتژیک بر قابلیت های بازاریابی تخصصی در بنگاه های کوچک و متوسط " جامعه آماری ایشان، ۱۳۰ نفر از مدیران ارشد شرکتهای کوچک و متوسط فعال در زمینه مواد شوینده و پاک کننده در شهر تهران بوده است. نتایج تحلیل داده ها به روش معادلت ساختاری نشان داد که مشتریگرایی و رقیب گرایی تأثیر مثبت و معناداری بر قابلیت های بازاریابی تخصصی دارند؛ اما تأثیر نوآوری گرایی بر قابلیت های بازاریابی تخصصی معنادار نبود. رمضانین و دیگران ۱۳۹۸. " تأثیر فرایند تسهیم دانش و توانایی جذب دانش بر

^۶Kambey^۷Hong^۸Zhao

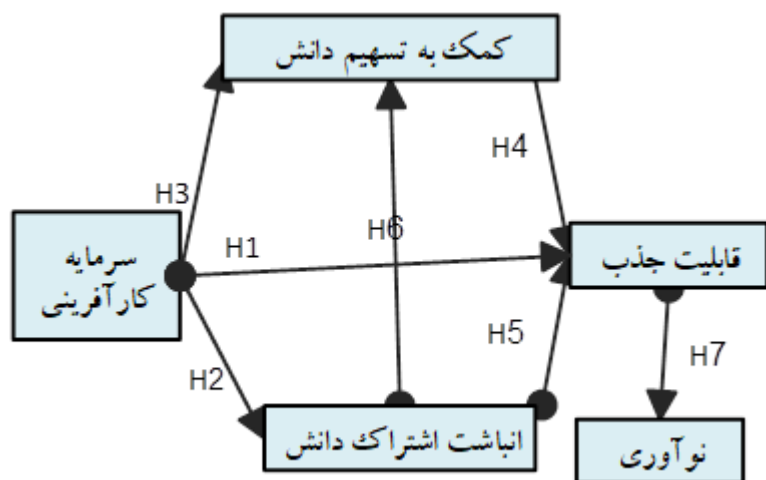
قابلیت نوآوری. " این مطالعه نشان می دهد که فرایند تسهیم دانش بر قابلیت نوآوری تاثیر مثبت و معنی داری می گذارد. و همچنین توانایی جذب دانش نقش میانجی در تاثیر فرایند تسهیم دانش بر قابلیت نوآوری ایفا می کند.

فرناندس کرسپو^۱ و دیگران ، (۲۰۲۱) در مقاله ای با عنوان " سرمایه کارآفرینی با اهرم نوآوری در شرکت های خرد: دیدگاه روش های ترکیبی. " این مطالعه بررسی می کند که آیا منابع نامشهود مانند سرمایه کارآفرینی و جمع آوری و اهدای دانش به ایجاد ظرفیت جذب شرکت های خرد برای دستیابی به نوآوری کمک می کند یا خیر. این مطالعه یک رویکرد ترکیبی را اتخاذ می کند که از یک استراتژی طراحی توضیحی مکمل پیروی می کند که از مجموعه داده ای از ۲۲۸ شرکت خرد از برزیل استفاده می کند. یافته های اصلی این است که مجموعه اشتراک دانش بر ظرفیت جذب تاثیر می گذارد. مجموعه تسهیم دانش نقش میانجی جزئی بین سرمایه کارآفرینی و ظرفیت جذب دارد. سرمایه کارآفرینی، جمع آوری اشتراک دانش و ظرفیت جذب به نوآوری کمک می کند. و مجموعه اشتراک دانش بر اهدای اشتراک دانش تاثیر می گذارد. مشارک های نظری، گسترش دیدگاه در مورد سوابق ظرفیت جذب و نوآوری در شرکت های خرد است. ژائو و دیگران ، (۲۰۲۰) در مقاله ای با عنوان " تاثیر اشتراک دانش بر ظرفیت جذب. " این مطالعه تاثیر اشتراک دانش را بر ظرفیت جذب شناسایی کرده اند و این مطالعه تا حدی از این تاثیر پشتیبانی می کند. اهدای به اشتراک گذاری دانش به میزان قابل توجهی مقدار دانش فرستنده را افزایش نمی دهد که این واقعیت را توضیح می دهد که هیچ پشتیبانی برای اشتراک دانش بر ظرفیت جذب وجود ندارد. مجموعه اشتراک دانش مقدار دانشی را که یک فرد در اختیار دارد افزایش می دهد و بنابراین ظرفیت جذب را ارتقا می دهد. استفاده از دو فرایند برای اندازه گیری اشتراک دانش، شناسایی مجموعه اشتراک دانش (و نه اهدای اشتراک دانش) را به عنوان تنها تاثیر بر ظرفیت جذب ممکن می سازد. ژائو و دیگران ، (۲۰۲۰) در مقاله ای با عنوان " اشتراک گذاری دانش باید به عنوان دو سازه مهم افزایش ظرفیت جذب. " نتایج نشان می دهد که به اشتراک گذاری دانش باید به عنوان دو سازه سنجیده شود، زیرا می توانند به نتایج متفاوتی منجر شوند. این مطالعه تأیید می کند که این دو فرایند مهم هستند زیرا به نتایج متفاوتی منجر می شوند. در حالی که جمع آوری دانش با افزایش ظرفیت جذب مرتبط است، افزایش اهدای دانش نیز به همان اندازه مهم است. اهدای دانش به اشتراک گذاری مربوط به افزایش ظرفیت جذب نیست، یعنی زمانی که اثرات خالص آن را تجزیه و تحلیل می کنیم. با این وجود، رویکرد پیکربندی نشان می دهد که انجام همزمان هر دو فرایند ممکن است به ظرفیت جذب و همچنین هر یک از این فرایندها همراه با سرمایه کارآفرینی منجر شود. هانگ و دیگران ، (۲۰۱۹) در مقاله ای با عنوان " رابطه سرمایه کارآفرینی و ظرفیت جذب با نقش واسطه تعهد کارکنان. " نتایج یافته های تحقیق نشان می دهد که بین سرمایه کارآفرینی و ظرفیت جذب ارتباط قوی و معنی داری وجود دارد. و همچنین تعهد کارکنان نقش میانجی قوی در تاثیر سرمایه کارآفرینی و ظرفیت جذب ایفا می کنند. و همچنین سرمایه کارآفرینی به کارکنان فعال با تعهد قوی به شرکت مربوط می شود. همانطور که مشخص است با توجه به چارچوب نظری پژوهش می توان ارتباط میان متغیرهای پژوهش در قالب مدل مفهومی زیر مشاهده نمود. با تجزیه و تحلیل و بررسی انواع مدل های ارائه شده در حوزه مبانی نظری پژوهش دلیل جامعیت و دربرداشتن فرناندس کرسپو و دیگران ، (۲۰۲۱) کلیه متغیرهای پژوهش و نزدیکی به اهداف اصلی پژوهش " اثر سرمایه کارآفرینی بر کمک به اشتراک گذاری دانش و مجموعه اشتراک دانش و تاثیر آن بر ظرفیت جذب و نوآوری از مقاله نامبردگان اقتباس گردید است.

^۱Fernandes Crespo

^۲Yao

شکل ۱: مدل مفهومی تحقیق

فرضیه های اصلی:

- فرضیه ۱: سرمایه کارآفرینی بر ظرفیت جذب در بین شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان تاثیر معنی داری می گذارد.
- فرضیه ۲: سرمایه کارآفرینی بر مجموعه اشتراک دانش در بین شرکت های دارویی در شهرک

صنعتی بهارستان تاثیر معنی داری می گذارد. فرضیه ۳: سرمایه کارآفرینی بر کمک به اشتراک گذاری دانش در بین شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان تاثیر معنی داری می گذارد. فرضیه ۴: کمک به اشتراک گذاری بر ظرفیت جذب در بین شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان تاثیر معنی داری می گذارد. فرضیه ۵: مجموعه اشتراک دانش بر ظرفیت جذب در بین شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان تاثیر معنی داری می گذارد. فرضیه ۶: مجموعه اشتراک دانش بر کمک به اشتراک گذاری در بین شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان تاثیر معنی داری می گذارد. فرضیه ۷: ظرفیت جذب بر نوآوری در بین شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان تاثیر معنی داری می گذارد.

روش تحقیق

پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر داده های گردآوری شده از نوع کمی و در کل یک تحقیق توصیفی-پیمایشی می باشد. جامعه آماری پژوهش شامل سطوح مدیریت و کارشناسان شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان کرج که حجم نمونه ۱۲۶ نفر انتخاب و روش نمونه گیری در دسترس غیر تصادفی بوده و همچنین ابزار اندازه گیری پرسشنامه استاندارد که از مقاله بیس استخراج و روایی و پایایی آن تأیید شده بوده است. برای تجزیه و تحلیل آمار توصیفی (استخراج شاخص های مرکزی، جمعیت شناختی) نرم افزار Spss نسخه ۲۴ و برای آمار استنباطی از معادلات ساختاری و تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار Smart-Pls نسخه ۳ استفاده شده است. برای ارزیابی پرسشنامه از مقیاس لیکرت پنج گزینه ای روی پیوستار کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم، استفاده شده است. پایایی پرسشنامه پژوهش در هریک از مولفه ها از طریق ضریب آلفای کرونباخ بررسی گردیده و در همه موارد در سطح مناسبی مورد تایید قرار گرفته است. به منظور تعیین روایی پرسشنامه از طریق روایی محتوایی و تحلیل عاملی تاییدی (روایی سازی) استفاده شده است. در این پژوهش جهت تجزیه و تحلیل داده های بدست آمده از تحلیل عاملی و مدل بندی معادلات ساختاری (SEM) استفاده شده است. در پایان برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS و Smart PLS استفاده می شود.

یافته های

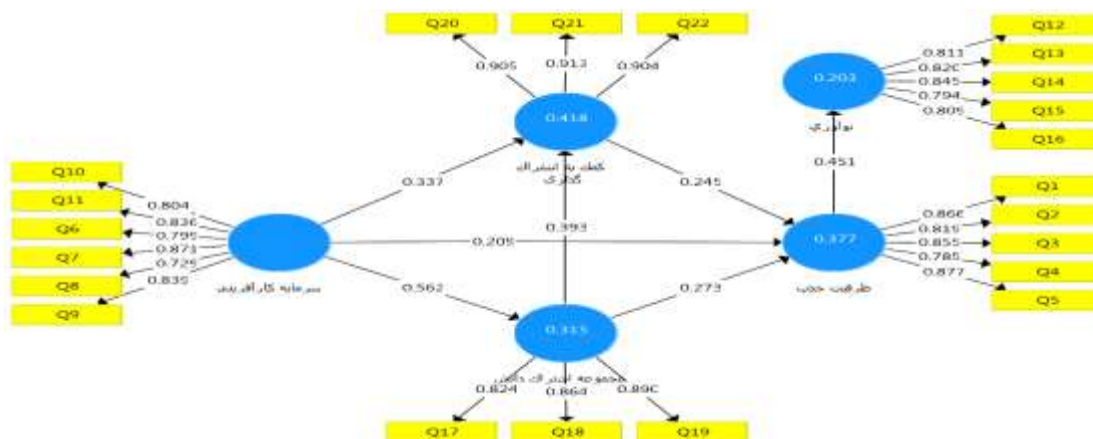
ویژگی های جمعیت شناختی نمونه آماری در جدول ۱ آمده است. مشخصات شامل وضعیت جنسیت، سن، تحصیلات می باشند که چگونگی توزیع آنها در بین پاسخگویان به پرسشنامه برحسب فراوانی، درصد فراوانی طبقه بندی و ارائه شده اند. آمار توصیفی، شاخص های مرکزی و پراکندگی از جمله میانگین، انحراف معیار و واریانس مربوط به هر متغیر از طرف پاسخ دهندگان مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج حاصل از آن در جدول (۱) گزارش گردیده است.

متغیر		فراوانی	درصد فراوانی
تحصیلات	کاردانی	۲۱	۱۶,۷
	لیسانس	۵۷	۴۵,۲
	فوق لیسانس	۳۱	۲۴,۶
	دکتری	۱۷	۱۳,۵
	مجموع	۱۲۶	۱۰۰
متغیر		فراوانی	درصد فراوانی
سن	۱۸ تا ۳۰ سال	۳۹	۳۱
	۳۱ تا ۴۰ سال	۴۵	۳۵,۷
	۴۱ تا ۵۰ سال	۲۱	۱۶,۷
	بیشتر از ۵۰ سال	۲۱	۱۶,۷
	مجموع	۱۲۶	۱۰۰
متغیر		فراوانی	درصد فراوانی
جنسیت	مرد	۸۶	۶۸,۳
	زن	۴۰	۳۱,۷
	مجموع	۱۲۶	۱۰۰
متغیر		فراوانی	درصد فراوانی
سوابق کاری	۱ تا ۵ سال	۳۶	۲۸,۶
	۶ تا ۱۰ سال	۳۳	۲۶,۲
	۱۱ تا ۱۵ سال	۳۳	۲۶,۲
	۱۶ تا ۲۰ سال	۱۱	۸,۷
	بیشتر از ۲۰ سال	۱۳	۱۰,۳
	مجموع	۱۲۶	۱۰۰

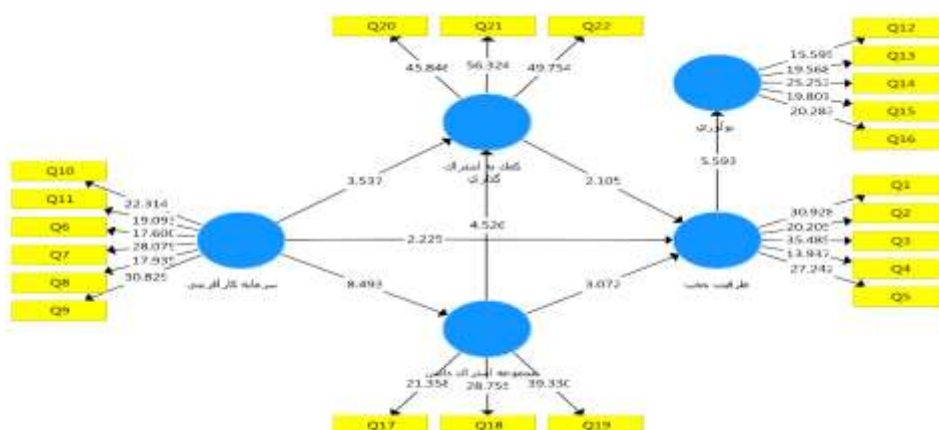
یکی از پیش فرض های اصلی استفاده از آمار پارامتری و رگرسیون نرمال بودن توزیع است. جهت بررسی نرمال بودن داده ها از روش آزمون کولموگروف اسمیرنوف کولموگروف اسمیرنوف استفاده گردید که نتایج حاصل از آن ها در پیوست (۲) گزارش گردیده است. نتایج نشان داد که تمامی متغیرهای پژوهش دارای توزیع نرمال هستند. لذا می توان از روش معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی، استفاده کرد.

آزمودن فرضیه‌ها

برای بررسی فرضیه‌های تحقیق ابتدا باید ضرایب مسیر مربوط به هریک از فرضیات محاسبه گردد. از این رو در شکل ۲ و ۳ خروجی ضرایب مسیر مدل معادلات ساختاری جهت آزمون فرضیات پژوهش که در مراحل قبل برازش آن نیز مورد تأیید قرار گرفته، ارائه گردیده است.

شکل ۲: مدل پژوهش در حالت ضرایب مسیر استاندارد شده (ارزیابی مدل‌های ساختاری)

شکل ۳: مدل پژوهش در حالت معناداری تی (ارزیابی مدل‌های ساختاری)

پس از بررسی مدل‌های اندازه‌گیری و ساختاری و کلی باید به تفسیر فرضیات پرداخته شود.

فرضیه اول: سرمایه کارآفرینی بر کمک به اشتراک گذاری تاثیر معناداری دارد.

جدول ۱. نتایج مربوط به فرضیه اول

مسیر مستقیم	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
سرمایه کارآفرینی -> کمک به اشتراک گذاری	۰,۳۳۷	۳,۵۳۷	۰,۰۰	تایید

همانطور که در جدول فوق نمایان است، مقدار آماره تی و ضریب مسیر مربوطه به ترتیب برابر ۳,۵۳۷ و ۰,۳۳۷ برآورد شده است. لذا با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) بیشتر از ۱/۹۶ و سطح معناداری (۰,۰۰) کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می‌توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است. بنابراین با توجه به داده‌های گردآوری شده می‌توان فرضیه اول تحقیق با احتمال ۹۵ درصد تایید می‌شود.

فرضیه دوم: سرمایه کارآفرینی بر ظرفیت جذب تاثیر معناداری دارد.

جدول ۲. نتایج مربوط به فرضیه دوم

مسیر مستقیم	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
سرمایه کارآفرینی -> ظرفیت جذب	۰,۲۰۹	۲,۲۲۵	۰,۰۲۷	تایید

همانطور که در جدول فوق نمایان است، مقدار آماره تی و ضریب مسیر مربوطه به ترتیب برابر ۲,۲۲۵ و ۰,۲۰۹ برآورد شده است. لذا با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) بیشتر از ۱/۹۶ و سطح معناداری (۰,۰۲۷) کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می‌توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است. بنابراین با توجه به داده‌های گردآوری شده می‌توان فرضیه دوم تحقیق با احتمال ۹۵ درصد تایید می‌شود.

فرضیه سوم: سرمایه کارآفرینی بر مجموعه اشتراک دانش تاثیر معناداری دارد.

جدول ۳. نتایج مربوط به فرضیه سوم

مسیر مستقیم	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
سرمایه کارآفرینی -> مجموعه اشتراک دانش	۰,۵۶۲	۸,۴۹۳	۰,۰۰	تایید

همانطور که در جدول فوق نمایان است، مقدار آماره تی و ضریب مسیر مربوطه به ترتیب برابر ۸,۴۹۳ و ۰,۵۶۲ برآورد شده است. لذا با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) بیشتر از ۱/۹۶ و سطح معناداری (۰,۰۰) کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می‌توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است. بنابراین با توجه به داده‌های گردآوری شده می‌توان فرضیه سوم تحقیق با احتمال ۹۵ درصد تایید می‌شود.

فرضیه چهارم: کمک به اشتراک گذاری بر ظرفیت جذب تاثیر معناداری دارد.

جدول ۴. نتایج مربوط به فرضیه چهارم

مسیر مستقیم	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
کمک به اشتراک گذاری -> ظرفیت جذب	۰,۲۴۵	۲,۱۰۵	۰,۰۳۶	تایید

همانطور که در جدول فوق نمایان است، مقدار آماره تی و ضریب مسیر مربوطه به ترتیب برابر ۲,۱۰۵ و ۰,۲۴۵ برآورد شده است. لذا با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) بیشتر از ۱/۹۶ و سطح معناداری (۰,۰۳۶) کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است. بنابراین با توجه به داده های گرد آوری شده میتوان فرضیه چهارم تحقیق با احتمال ۹۵ درصد تایید می شود.

فرضیه پنجم: مجموعه اشتراک دانش بر ظرفیت جذب تاثیر معناداری دارد.

جدول ۵. نتایج مربوط به فرضیه پنجم

مسیر مستقیم	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
مجموعه اشتراک دانش -> ظرفیت جذب	۰,۲۷۳	۳,۰۷۲	۰,۰۰۲	تایید

همانطور که در جدول فوق نمایان است، مقدار آماره تی و ضریب مسیر مربوطه به ترتیب برابر ۳,۰۷۲ و ۰,۲۷۳ برآورد شده است. لذا با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) بیشتر از ۱/۹۶ و سطح معناداری (۰,۰۰۲) کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است. بنابراین با توجه به داده های گرد آوری شده میتوان فرضیه پنجم تحقیق با احتمال ۹۵ درصد تایید می شود.

فرضیه ششم: مجموعه اشتراک دانش بر کمک به اشتراک گذاری تاثیر معناداری دارد.

جدول ۶. نتایج مربوط به فرضیه ششم

مسیر مستقیم	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
مجموعه اشتراک دانش -> کمک به اشتراک گذاری	۰,۳۹۳	۴,۵۲۶	۰,۰۰	تایید

همانطور که در جدول فوق نمایان است، مقدار آماره تی و ضریب مسیر مربوطه به ترتیب برابر ۴,۵۲۶ و ۰,۳۹۳ برآورد شده است. لذا با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) بیشتر از ۱/۹۶ و سطح معناداری (۰,۰۰) کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است. بنابراین با توجه به داده های گرد آوری شده میتوان فرضیه ششم تحقیق با احتمال ۹۵ درصد تایید می شود.

فرضیه هفتم: ظرفیت جذب بر نوآوری تاثیر معناداری دارد.

جدول ۷. نتایج مربوط به فرضیه هفتم

مسیر مستقیم	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
ظرفیت جذب -> نوآوری	۰,۴۵۱	۵,۵۹۳	۰,۰۰	تایید

همانطور که در جدول فوق نمایان است، مقدار آماره تی و ضریب مسیر مربوطه به ترتیب برابر ۵,۵۹۳ و ۰,۴۵۱ برآورد شده است. لذا با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) بیشتر از ۱/۹۶ و سطح معناداری (۰,۰۰) کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است. بنابراین با توجه به داده های گرد آوری شده میتوان فرضیه هفتم تحقیق با احتمال ۹۵ درصد تایید می شود.

بحث و نتیجه گیری:

این این تحقیق باهدف بررسی اثر سرمایه کارآفرینی برکمک به اشتراک گذاری دانش ومجموعه اشتراک دانش و تاثیر آن برظرفیت جذب و نوآوری انجام گرفته است. جامعه آماری شامل سطوح مدیریت و کارشناسان شرکت های دارویی در شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان کرج به تعداد ۱۸۷ نفر که باتوجه به معلوم بودن تعداد جامعه حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران جامعه نامحدود ۱۲۶ نفر برآورد می شود. با توجه به اینکه ممکن است برخی پرسشنامه ها پاسخ داده نشود یا برگشت داده نشود ما در این تحقیق ۱۰ درصد بیشتر از حجم نمونه محاسبه شده، پرسشنامه تکمیل کردیم تا این مسئله منجر به کمتر شدن حجم نمونه نهایی محاسبه شده نگردد. بااین وجود ۱۳۶ پرسشنامه توزیع ولی فقط ۱۲۶ پرسشنامه سالم برای آنالیز انتخاب شد.

نتایج آمار توصیفی بدین صورت بوده که: ۱- توزیع فراوانی جنسیت: یافته های تحقیق نشان می دهد که از بین ۱۲۶ نفر موجود، ۸۶ نفر (۶۸,۳ درصد) مرد و ۴۰ نفر (۳۱,۷ درصد) نیز زن می باشد. ۲- توزیع فراوانی تحصیلات: یافته های تحقیق نشان می دهد که بیشترین فراوانی مربوط به رده سنی ۳۱ تا ۴۰ سال می باشد که ۳۵,۷ درصد از وزن کل را به خود اختصاص داده است. کمترین فراوانی نیز مربوط به افراد با تحصیلات دکتری می باشد (۲,۳ درصد). ۳- توزیع فراوانی سن پاسخ دهندگان: بیشترین فراوانی مربوط به رده ۱ تا ۵ سال می باشد که ۲۸,۶ درصد از وزن کل را به خود اختصاص داده است. همچنین کمترین فراوانی مربوط به رده ۱۶ تا ۲۰ سال (۸,۷ درصد) می باشد.

این مطالعه به بررسی منابع نوآوری در شرکت های خرد برزلی با در نظر گرفتن مشارکت سرمایه کارآفرینی می پردازد. اشتراک دانش و ظرفیت جذب این مطالعه کمی را با یک مطالعه کیفی ترکیب می کند. مفاهیمی برای نظریه و توصیه هایی برای مدیران از این تحقیق پدیدار می شوند. مشارکت های نظری دیدگاهی را درباره پیشینیان ظرفیت جذب و نوآوری در شرکت های خرد گسترش می دهد که سهم منابع نامشهود را در نوآوری برجسته می کند. از لحاظ نظری، این مطالعه نه تنها راه حلی را برای نوآوری بر اساس همبستگی ها تخمین می زند. اما علاوه بر این، تعاملات پیچیده و جایگزین بین متغیرها را نشان می دهد که همچنین ظرفیت جذب و نوآوری ایجاد می کند. علاوه بر این، تعاملات جایگزین بین متغیرهایی را نشان می دهد که عدم وجود ظرفیت جذب و نوآوری را ایجاد می کند. از منظر نظری، مطالعه نشان می دهد که پیچیدگی پدیده های مورد بررسی و همچنین پیچیدگی عدم وجود چنین رخدادهایی شامل جمع آوری و اهدای دانش است.

با توجه به یافته تحقیق به مدیریت شرکتهای دارویی توصیه می شود که جسارت ریسک پذیری از طریق به اشتراک گذاری اطلاعات داخلی و محیطی به عنوان یک کیفیت شخصی مثبت مربوط به کارکنان در نظر گرفته شود، زمینه شجاعت اتخاذ تصمیمات جسورانه و دشوار کارکنان از طریق به اشتراک گذاری اطلاعات داخلی بین کارکنان، همکاران سطوح مدیریت و بخش های سازمانی فراهم کنند و زمینه ابتکار و خلاقیت کارمندان از طریق به اشتراک گذاری دانش، آگاهی و اطلاعات فراهم نمایند. این تحقیق داده های مقطعی را جمع آوری کرد. دوم، نمونه مورد مطالعه فقط مشتریانی بود که تجربه خدمات مالی شرکت های دارویی در شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان کرج را داشتند. بنابراین، هنگام تعمیم نتایج به مشتریان بالقوه ای که تجربه ای با این برند مالی ندارند، احتیاط لازم است. توجه به رفتاری بودن متغیرهای این مطالعه، یکی از محدودیت های مشاهده شده، وجود موقعیت ها، نگرش ها، ادراکات و پیش فرض های ذهنی پاسخ دهندگان در پاسخ گویی به سؤالات بوده است که با توجه به وجود امکان کنترل این محدودیت (تعریف به صورت مشکل)، تا حد امکان با توضیحات ارائه شده، مورد کنترل قرار گرفت.

این پژوهش صرفاً محدود به شرکت های دارویی در شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان کرج است؛ لذا تعمیم یافته های پژوهش به سایر شرکت های دارویی در شهرک صنعتی دیگر داری محدودیت است. یافته های مطالعه حاضر ممکن است قابل تعمیم نباشد، زیرا جمعیت مورد بررسی سطوح مدیریت و کارشناسان شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان کرج است. بنابراین، تحقیقات آتی باید سایر شرکت های دارویی در شهرک صنعتی دیگر مورد بررسی قرار گیرد. پیشنهاد می شود، که مطالعاتی آتی سن و جنسیت سطوح مدیریت و کارشناسان را باهم مقایسه کنند تا ببینید که آیا این ها می توانند تفاوت ها در نگرش ها و رفتارها را پیش بینی کنند. این مطالعه از نمونه ۱۲۶ نفر سطوح مدیریت و کارشناسان شرکت های دارویی در شهرک صنعتی بهارستان کرج استفاده کرد. این امر مشکلاتی را در تعمیم به جمعیت بزرگ ایجاد می کند. تحقیقات آینده باید حجم نمونه بزرگتر را بررسی کند یا از نمونه تصادفی استفاده کند.

منابع

- [۱۱] ابراهیمپور ازبری، مصطفی، محمود مرادی، و رضوانه میرفالح دموچالی (۱۴۰۰) در مقاله ای با عنوان "تأثیر قابلیت های جذب را بر ایجاد مزیت رقابتی و بهبود عملکرد اشتراک دانش شرکت" مدیریت و توسعه فناوری، دوره ۱۱، شماره ۳۷ فروردین ۱۴۰۰ صفحه ۸۲-۶۵
- [۱۲] فیض، داود، مرتضی ملکی مین باش رزگاه، و سمیه زنگیان. ۱۳۹۹. "تأثیر قابلیت های بازاریابی بر کارآفرینی سازمانی." پژوهش های مدیریت اجرایی پ دوره ۵، شماره ۱۰ - شماره پیاپی ۱۰ صفحه ۶-۶
- [۱۳] دهقانان، حامد، و نرگس جدیدی. ۱۳۹۸. تأثیر گرایش های استراتژیک بر قابلیت های بازاریابی تخصصی در بنگاه های کوچک و متوسط. "کنفرانس بین المللی مدیریت، اقتصاد، حسابداری در تهران
- [۱۴] رمضانیان، محمدرحیم، مرادی محمود، و بساق زاده نرجس. ۱۳۹۸. "تأثیر فرایند تسهیم دانش و توانایی جذب دانش بر قابلیت نوآوری، چشم انداز مدیریت دولتی، دوره ۳، شماره ۱۱، از صفحه ۹۱ تا صفحه ۱۱۱

[1] Lo, M. F., & Tian, F. (2019). Enhancing competitive advantage in Hong Kong higher education: Linking knowledge sharing, absorptive capacity and innovation capability. Higher Education Quarterly, early view, 1-1۶

- [2] Munoz-Pascual, ~ L., Curado, C., and Galende, J. (2019). The triple bottom line on sustainable product innovation performance in SMEs: A mixed methods approach. *Sustainability*, 11(6), 1–22
- [3] Nguyen, T. P. L., Nguyen, K. N., Do, T. D., & Nguyen, T. T. M. (2019). Knowledge sharing and innovative work behavior: The case of Vietnam. *Uncertain Supply Chain Management*, 7(4), 619–634. .
- [4] Rico, P., & Cabrer- Borr´ as, B. (2019). Entrepreneurial capital of the region: The concept, manifestations and spatial localisation. *Technological and Economic Development of Economy*, 25(6), 1363–1379
- [5] Curado, C. (2018). Human resource management contribution to innovation in small and medium-sized enterprises: A mixed methods approach. *Creativity and Innovation Management*, 27(1), 79–90 .
- [6] Kambey, J. P., Wuryaningrat, N., & Kumajas, L. I. (2018). Examining leadership and knowledge sharing role on small and medium firms innovation capabilities. *International Journal of Economics and Business Administration*, 6(1), 24–38
- [7] Kraus, S., Ribeiro-Soriano, D., & Schüssler, M. (2020). Fuzzy-set qualitative comparative analysis in entrepreneurship and innovation research – the rise of a method’. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 14(1), 15–3۳
- [8] Le, P. B., & Lei, H. (2018). The mediating role of trust in stimulating the relationship between transformational leadership and knowledge sharing processes. *Journal of Knowledge Management*, 22(3), 521–587 .
- [9] Hong, J., Zheng, R., Deng, H., and Zhou, Y. (2019).” Green supply chain collaborative innovation, absorptive capacity and innovation performance: Evidence from China.” *Journal of Cleaner Production*, 241, 1–۱۳
- [10] Zhao, Y., Wang, J., Zhang, K., and Pablos, P. O. (2020). The effect of knowledge sharing on absorption capacity. *Journal of Knowledge Management*, 24(2), 439–462
- [15] Fernandes Crespo, N., C. Curado., M. Oliveira ., L. Munoz-Pascual .2021.” Entrepreneurial capital leveraging innovation in micro firms: A mixed-methods perspective.” *Journal of Business Research*, ۱۲۳(۱۱):۲۳۳–۲۳۴
- [16] Yao, J., Crupi, C., Minin, A. D., & Zhang, X. (2020). Knowledge sharing should be seen as two important constructs of increasing absorption capacity. *Journal of Knowledge Management*, 24(3), 607–634

پیوست ۱: مقدار ضرایب آلفای کرونباخ اولیه برای متغیرهای تحقیق

ردیف	ابعاد متغیرهای تحقیق	ضریب آلفای کرونباخ اولیه	تعداد نمونه پری تست	ضریب آلفای کرونباخ	حجم نمونه
۱	ظرفیت جذب	۰/۸۲	۳۰	۰,۷۷۷	۳۸۴
۲	سرمایه کارآفرینی	۰/۷۵	۳۰	۰,۸۱۲	۳۸۴
۳	نوآوری	۰/۸۵	۳۰	۰,۸۵۶	۳۸۴
۴	مجموعه اشتراک دانش	۰/۸۷	۳۰	۰,۸۲۶	۳۸۴
	کمک به اشتراک گذاری دانش	۰/۸۱۱	۳۰	۰,۷۶۰	۳۸۴
میانگین پایایی کل		۰/۸۱		۰/۷۹	

پیوست ۲: نتایج آزمون نرمال بودن توزیع داده ها

نتیجه آزمون	آزمون کلموگروف اسمیرنف		متغیرها
	سطح معنی داری	مقدار آماره	
غیر نرمال	۰,۰۰	۰,۱۵۱	سرمایه کارآفرینی
غیر نرمال	۰,۰۰	۰,۱۴۰	کمک به اشتراک گذاری
غیر نرمال	۰,۰۰	۰,۱۹۹	مجموعه اشتراک دانش
غیر نرمال	۰,۰۰	۰,۱۲۵	ظرفیت جذب
غیر نرمال	۰,۰۰۲	۰,۱۰۴	نوآوری

نتیجه	مقادیر اشتراکی	AVE	ضریب پایایی ترکیبی	Rho_A	ضریب آلفای کرونباخ	متغیرها
مطلوب	۰,۵۱۵	۰,۶۶۳	۰,۹۲۲	۰,۹۰۱	۰,۸۹۸	سرمایه کارآفرینی
مطلوب	۰,۵۲۰	۰,۷۰۷	۰,۹۲۳	۰,۹۱۰	۰,۸۹۷	ظرفیت جذب
مطلوب	۰,۶۰۴	۰,۸۲۳	۰,۹۳۳	۰,۸۹۵	۰,۸۹۳	کمک به اشتراک گذاری
مطلوب	۰,۴۶۱	۰,۷۴۰	۰,۸۹۵	۰,۸۲۸	۰,۸۲۴	مجموعه اشتراک دانش
مطلوب	۰,۴۸۹	۰,۶۶۶	۰,۹۰۹	۰,۸۸۱	۰,۸۷۵	نوآوری

مقادیر اشتراکی	ضریب تعیین	متغیرها
۰,۵۱۵	–	سرمایه کارآفرینی
۰,۵۲۰	۰,۳۷۷	ظرفیت جذب
۰,۶۰۴	۰,۴۱۸	کمک به اشتراک گذاری
۰,۴۶۱	۰,۳۱۵	مجموعه اشتراک دانش
۰,۴۸۹	۰,۲۰۳	نوآوری
۰,۵۱۸	۰,۳۲۸	میانگین
$GOF = \sqrt{Communalities \times R^2} = \sqrt{0.518 \times 0.328} = 0.412$		
سه مقدار ۰/۰۱ ، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ بترتیب برازش ضعیف، متوسط و قوی		